

นโยบายเน้นหนักของกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

แถลงเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุม จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นโยบายเน้นหนักของกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คำนำ

รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้บริหารราชการแผ่นดินมากกว่า ๔ ปี โดยได้กำหนดนโยบาย เพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่การเป็นประเทศไทย ๔.๐ ที่มุ่งให้ประเทศมีเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มุ่งเน้นการพัฒนาไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ซึ่งกระทรวงแรงงานได้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาด้านแรงงาน และวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาว ซึ่งจากการประเมินผลการดำเนินงาน มีความก้าวหน้าเป็นลำดับและต่อเนื่องอย่างเป็นรูปธรรม จนได้รับความพึงพอใจจากประชาชนเป็นอย่างมาก ตามผลการสำรวจประชามติของสื่อมวลชน และสถาบันการศึกษา

การบริหารราชการของกระทรวงแรงงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ผ่านมาได้กำหนดนโยบายเน้นหนัก ๓ ด้าน ได้แก่ นโยบายเร่งด่วน นโยบายระดับพื้นที่ และนโยบายบริหารการพัฒนา หรือเรียกว่า “นโยบาย ๑๑ - ๔ - ๖” มุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินการที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ในระดับจังหวัด และมุ่งเน้นการบูรณาการการทำงานและการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบ

ผลงานของกระทรวงแรงงานในห้วงที่ผ่านมาที่สำคัญ โดดเด่น และเป็นที่ประจักษ์ ได้แก่ การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย โดยการจัดทำ ปรับปรุงทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) จนสำเร็จเรียบร้อย ยกระดับของประเทศไทยในการร่วมแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานอย่างต่อเนื่อง จนได้รับการจัดอันดับให้อยู่ใน Tier 2 เมื่อปี ๒๕๖๐ ได้รับการจัดอันดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดในระดับความสำเร็จสูงสุด (Significant Advancement) ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานรองรับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายและการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๑ ทั่วประเทศ กำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ ขับเคลื่อนนโยบาย Safety Thailand ผลักดันให้แรงงานนอกระบบเข้าถึงหลักประกันทางสังคม เพิ่มขีดความสามารถของแรงงานไทย

ที่ไปทำงานต่างประเทศ ดำเนินโครงการประชารัฐรวมพลัง สร้างยูวแรงงาน โครงการประชารัฐ ร่วมสร้างงาน สร้างอาชีพผู้ต้องขัง การแก้ไขและป้องกันปัญหาผู้ว่างงานในกลุ่มผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยจัดตั้งศูนย์ที่มีงานทำ (Job Ready Center: JRC) โครงการเพิ่มศักยภาพผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ และการจัดการแข่งขันฝีมือแรงงานอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ นอกจากนี้ได้ยกระดับระบบโทรศัพท์สายด่วน ๑๕๐๖ ให้เป็นสายด่วนหลักของกระทรวงแรงงานในการรับแจ้งเหตุและประสานส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในด้านการขับเคลื่อนระดับพื้นที่และบริหารการพัฒนา ได้มีการติดตามเฝ้าระวัง รวบรวมข้อมูลและรายงานข่าวสาร สถานการณ์ประจำวัน วิเคราะห์ ทำนายแนวโน้ม ผลกระทบ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจให้ได้ข้อสั่งการของผู้บริหารผ่านการประชุมศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงแรงงาน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้เข้าร่วมประชุมกับคณะผู้บริหารของกระทรวงแรงงานกว่า ๑๙๐ ครั้ง โดยมีการเชื่อมโยงไปยังทุกจังหวัด สร้างระบบบูรณาการการขับเคลื่อนเป็นทีม กระทรวงแรงงานจังหวัด มีการพัฒนาบุคลากรทั้งในระดับผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง และระดับปฏิบัติสู่ความเป็นมืออาชีพ รวมทั้งมีหัวหน้าทุกหน่วยกำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ทั้งในเรื่องของสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ การจัดสำนักงานให้มีความสะอาด เรียบร้อย และสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจ ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทั่วถึง

สำหรับในปี ๒๕๖๒ กระทรวงแรงงานได้ยึดแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ตลอดจนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) โดยน้อมนำ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำนโยบายเน้นหนักของกระทรวงแรงงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นนโยบายต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาตามแนวทางหลัก ๓ ด้าน หรือเรียกว่า “นโยบาย ๑๓ - ๔ - ๗” หรือ 3A ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based) ๑๓ ข้อ นโยบายระดับพื้นที่ (Area Based) ๔ ข้อ และนโยบายบริหารการพัฒนา (Administration Based) ๗ ข้อ ด้วยการระดมความคิดจากทุกส่วนราชการ ของกระทรวงแรงงาน มีการรับฟังความเห็นข้อเสนอแนะจากภาคีเครือข่ายประชาชน และเครือข่ายด้านแรงงาน เพื่อให้เป็นนโยบายที่เกิดจากการมีส่วนร่วม และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริงอันจะเป็นการวางรากฐานการพัฒนา แรงงานของประเทศให้กับรัฐบาลชุดต่อไป

จึงขอให้ทุกส่วนราชการของกระทรวงแรงงานนำนโยบายนี้ไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการจัดทำ “แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒” ให้สอดคล้อง กับนโยบายที่ร่วมกันคิดร่วมกันทำ และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อร่วมกันส่งเสริมให้คนไทยทุกกลุ่มมีงาน มีอาชีพ มีรายได้ มีการยกระดับฝีมือแรงงาน ได้รับความคุ้มครองและเข้าถึงหลักประกันทางสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี และตอบสนองวิสัยทัศน์ประเทศไทย “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” สืบไป

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

๑.	วิสัยทัศน์	๑
๒.	พันธกิจ	๑
๓.	สถานการณ์และแนวโน้มด้านแรงงาน	
	๓.๑ สถานการณ์	๑
	๓.๒ แนวโน้ม	๒
	๓.๓ ข้อเสนอของคณะกรรมการสภาพัฒนา แรงงานแห่งชาติ	๘
๔.	การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑	
	๔.๑ ผลการดำเนินงาน	๙
	๔.๒ ผลการตรวจราชการ	๑๘
	๔.๓ ผลการสำรวจความคิดเห็น (Poll)	๑๘
๕.	นโยบายด้านแรงงาน	๑๙
๖.	ทิศทางการพัฒนาแรงงานระดับสากล	๒๑
๗.	นโยบายเน้นหนักของกระทรวงแรงงาน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	
	๗.๑ นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based)	๒๑
	๗.๒ นโยบายระดับพื้นที่ (Area Based)	๒๓
	๗.๓ นโยบายบริหารการพัฒนา (Administration Based)	๒๔
๘.	การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	๒๕
๙.	การติดตามประเมินผล	
	๙.๑ การติดตาม	๒๕
	๙.๒ การประเมินผล	๒๕
๑๐.	ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	๒๖

นโยบายกระทรวงแรงงาน

๑. วิสัยทัศน์

แรงงานมีศักยภาพสูง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี (Productive Manpower)

๒. พันธกิจ

๒.๑ เพิ่มศักยภาพแรงงาน และผู้ประกอบการให้พร้อมรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ

๒.๒ คัดกรองและส่งเสริมให้แรงงานมีความมั่นคงในการทำงาน มีหลักประกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๒.๓ เสริมสร้างองค์การธรรมาภิบาล

๒.๔ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างบูรณาการ เพื่อการบริหารจัดการ และให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๕ ส่งเสริมความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างประเทศ

๓. สถานการณ์และแนวโน้มด้านแรงงาน

๓.๑ สถานการณ์

๓.๑.๑ สถานการณ์ตลาดแรงงานไทย ในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๑ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า จากจำนวนประชากรไทยทั้งสิ้นจำนวน ๖๗.๗ ล้านคน มีผู้อยู่ในวัยทำงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) จำนวน ๕๖.๒๔ ล้านคน (ร้อยละ ๘๓.๐๗) เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๓๘.๔๘ ล้านคน (ร้อยละ ๖๘.๔๒) ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๑๗.๗๖ ล้านคน (ร้อยละ ๓๑.๕๗) ในส่วนของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน เป็นผู้มีงานทำจำนวน ๓๗.๘๘ ล้านคน (ร้อยละ ๙๘.๔๔) ผู้ว่างงานจำนวน ๐.๕๑ ล้านคน (ร้อยละ ๑.๑) ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำมาก และลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ ๑.๒๒

๓.๑.๒ สถานการณ์การทำงานของผู้สูงอายุ ในประเทศไทย ณ สิ้นปี ๒๕๖๐ พบว่ามีจำนวนผู้สูงอายุ ๑๑.๓๕ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๓๖) มีผู้สูงอายุที่ทำงานจำนวน ๔.๐๖ ล้านคน (ร้อยละ ๓๕.๗๗)

๓.๑.๓ สถานการณ์จ้างงานในระบบประกันสังคม ในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๑ มีผู้ประกันตน (มาตรา ๓๓) จำนวน ๑๑,๔๕๔,๒๑๑ คน มีการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ ๗.๔๒ จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ส่วนอัตราการเลิกจ้างลูกจ้างในระบบประกันสังคม (มาตรา ๓๓) คำนวณจากจำนวนผู้ประกันตนที่สำนักงานประกันสังคมจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานจากสาเหตุเลิกจ้าง ณ สิ้นไตรมาสจำนวน ๒๓,๗๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๑ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนอยู่ที่ร้อยละ ๐.๒๐

๓.๑.๔ สถานการณ์แรงงานนอกระบบ มีผู้มีงานทำที่เป็นแรงงานนอกระบบคือ แรงงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครองจากระบบประกันสังคม โดยในปี ๒๕๖๐ พบว่ามีแรงงานนอกระบบจำนวน ๒๐.๘ ล้านคน ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ประมาณ ๑๒.๖ ล้านคน ส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งอยู่ในภาคเกษตรกรรม ทั้งนี้ สถานการณ์ของไทยไม่มีความแตกต่างจากสถานการณ์ในระดับโลก โดยข้อมูลขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ระบุว่าประชากรอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านคน อยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบคิดเป็นร้อยละ ๖๑.๒ ของการจ้างงานทั้งหมด ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชนบทคิดเป็นร้อยละ ๘๐ อยู่ในภาคการเกษตรคิดเป็นร้อยละ ๙๓.๖ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาลงมา

๓.๒ แนวโน้ม

๓.๒.๑ สภาวะของตลาดแรงงาน กระทรวงแรงงานได้วางระบบเตือนภัยด้านแรงงานเพื่อคาดการณ์แนวโน้มการจ้างงานและการว่างงานในภาพรวมในอีก ๑๒ เดือนข้างหน้า พบว่า แนวโน้มการจ้างงานอยู่ในภาวะการขยายตัวตามปกติ สำหรับแนวโน้มการว่างงานยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

๓.๒.๒ ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ปัจจุบันประเทศไทยถูกจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจจาก ๔ สถาบันหลักระดับโลก ดังนี้

๑) สถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) ได้จัดทำรายงาน IMD World Competitiveness Rankings ๒๐๑๘ ซึ่งพิจารณาจากปัจจัยหลักในการจัดอันดับรวม ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (๒) ประสิทธิภาพของภาครัฐ (๓) ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ และ (๔) โครงสร้างพื้นฐาน ได้จัดอันดับจาก ๖๓ ประเทศ โดยในปี ๒๕๖๑ สหรัฐอเมริกาอยู่ในอันดับ ๑ รองลงมา คือ ฮองกง สิงคโปร์ สำหรับประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๓๐ ลดลง ๓ อันดับ และยังเป็นอันดับ ๓ ในอาเซียน รองจากสิงคโปร์ และมาเลเซีย สาเหตุที่อันดับลดลงเนื่องจากการใช้นโยบายงบประมาณขาดดุลของรัฐบาล เพื่อนำเงินไปลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ทำให้กระทบต่อปัจจัยการประเมินด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ โดยเชื่อว่าเป็นผลกระทบในระยะสั้นเท่านั้น

๒) สมาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ๑๓๗ ประเทศทั่วโลก ซึ่งพิจารณาจากปัจจัยหลักในการจัดอันดับรวม ๓ กลุ่มปัจจัย ได้แก่ (๑) กลุ่มปัจจัยพื้นฐาน (Basic Requirements) (๒) กลุ่มเสริมประสิทธิภาพ (Efficiency Enhancers) และ (๓) กลุ่มนวัตกรรมและระดับการพัฒนา (Innovation and Sophistication) โดยในปี ๒๕๖๑ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์อยู่ในอันดับ ๑ รองลงมา คือ สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ สำหรับประเทศไทยได้รับการจัดอันดับที่ ๓๒ เพิ่มขึ้น ๒ อันดับ ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพของประเทศที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓) ธนาคารโลก (World Bank) ได้จัดทำรายงาน Doing Business ๒๐๑๘ ซึ่งเป็นรายงานที่ทำการศึกษาศักยภาพในการแข่งขันในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ หรือ Ease of Doing Business ใน ๑๙๐ ประเทศทั่วโลก โดยในปี ๒๕๖๐ ประเทศนิวซีแลนด์อยู่ในอันดับ ๑ รองลงมา คือ สิงคโปร์ และเดนมาร์ก สำหรับประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๒๖

เพิ่มขึ้นจากอันดับที่ ๔๖ ในปีที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญจากขั้นตอนในการเริ่มต้นธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการจดทะเบียน และการขออนุญาตในขั้นตอนต่างๆ ที่สะดวกและรวดเร็วขึ้น

๔) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ได้จัดทำรายงาน World Economic Outlook 2018 ซึ่งเป็นการรายงานผลด้านเศรษฐกิจย้อนหลังและการประมาณการแนวโน้มสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ โดยประเด็นเกี่ยวกับประเทศไทยด้านเศรษฐกิจการแรงงานที่น่าสนใจ ได้แก่ ข้อมูลอัตราการว่างงาน (Unemployment Rate) โดย IMF ได้ประเมินว่าอัตราการว่างงานของประเทศไทยในปี ๒๕๖๑ อยู่ที่ร้อยละ ๐.๗ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำของโลก เช่น สิงคโปร์ (ร้อยละ ๒.๑) สวิตเซอร์แลนด์ (ร้อยละ ๓) เยอรมนี (ร้อยละ ๓.๖) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ ๓.๙) ออสเตรเลีย (ร้อยละ ๕.๓) และสวีเดน (ร้อยละ ๖.๓) นอกจากนี้ ในภาพรวมของสถานะเศรษฐกิจของไทย IMF คาดการณ์ว่าจะเติบโตอย่างต่อเนื่องจนถึงปี ๒๕๖๒ โดยมีปัจจัยหนุนจากภาคการท่องเที่ยวและการส่งออก

๓.๒.๓ แนวโน้มสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลก

๑) โลกในทศวรรษหน้า (5 Mega Trends) ใน ๕ ประเด็น ดังนี้

- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร (Demographic Shifts) เนื่องจากวิทยาการทางแพทย์สมัยใหม่ส่งผลให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้นกว่าเดิม การปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจทำให้มีครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ประชากรแต่งงานและมีแนวโน้มการมีบุตรลดลง ขณะเดียวกันประชากรวัยทำงานก็ลดลงตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ซึ่ง ณ สิ้นปี ๒๕๖๐ มีผู้สูงอายุ ๑๑.๓๕ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๗๖) ของประชากรไทยทั้งหมด และคาดว่าในปี ๒๕๖๔ จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Aged Society) คือ มีประชากรสูงอายุร้อยละ ๒๐ ของประชากรรวม และต่อไปในปี ๒๕๗๘ จะมีประชากรสูงอายุร้อยละ ๓๐ หรือเป็นสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด (Super Aged Society)

- การเปลี่ยนขั้วอำนาจเศรษฐกิจโลก (Shift in Global Economic Power) จากเดิมที่ขับเคลื่อนโดยกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วโดยเฉพาะกลุ่ม G7 (สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส อิตาลี และแคนาดา) โดยขั้วอำนาจได้เปลี่ยนผ่านไปสู่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เกิดขึ้นใหม่ อาทิ กลุ่มประเทศ E7 (บราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน อินโดนีเซีย เม็กซิโก และตุรกี) เนื่องจากกลุ่มประเทศดังกล่าวยังมีทรัพยากรสมบูรณ์ และมีโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจได้อีกมาก ประกอบกับการเกิดความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกา กับจีน ในปี ๒๕๕๙ ซึ่งรัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ประกาศรายชื้อสินค้าจากจีนที่จะถูกเก็บภาษีนำเข้า (Import Tariff) รวมมูลค่ากว่า ๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนใหญ่เป็นหมวดสินค้าอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย Made in China 2025 ขณะที่ทางการจีนได้ประกาศเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐอเมริกา รวมมูลค่า ๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร ยานยนต์ และพลังงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพรวมการค้าโลกและห่วงโซ่อุปทานโลก เนื่องจากสินค้าหลายชนิดที่ถูกเก็บภาษีจากทั้งสองประเทศเป็นสินค้าที่ใช้ในอุตสาหกรรม ถึงแม้ประเทศไทยจะอยู่ในห่วงโซ่อุปทานดังกล่าวแต่สินค้าที่จะได้รับผลกระทบยังมีสัดส่วนมูลค่าน้อยมากเมื่อเทียบกับการส่งออกโดยภาพรวมทั้งหมดของไทย

- การลดลงของทรัพยากรและการเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศ (Resource Scarcity and Climate Change) ซึ่งการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรโลกทำให้เกิดการบริโภคทรัพยากรต่างๆ เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้ทรัพยากรเหล่านั้นมีแต่จะลดลงอย่างต่อเนื่อง

- ความก้าวหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยี (Technology Breakthroughs) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีรวมทั้งนวัตกรรมได้เปลี่ยนโฉมหน้าของโลกไปอย่างมาก ตลอดจนการใช้ในกระบวนการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการภายในกิจการ นอกจากนี้ เทคโนโลยียังช่วยทำให้เกิดธุรกิจใหม่ได้ง่ายเพียงชั่วข้ามคืน อาทิ ธุรกิจออนไลน์ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคผ่านเทคโนโลยีสื่อสารต่างๆ จนส่งผลให้อาจเกิดการแย่งชิงแรงงานที่มีทักษะ

ด้านเทคโนโลยีระดับสูงมีความสามารถเฉพาะทาง หรือมีทักษะหลายด้าน (Multi-Skills) ในตลาดแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สำคัญ เช่น

➤ **อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things: IoT)** เป็นกระบวนการช่วยเชื่อมต่อระบบ อุปกรณ์ต่างๆ และรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อให้บริการข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น การเฝ้าระวัง การทำงานระบบอัตโนมัติ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น การแสดงผล และยังสามารถส่งต่อข้อมูลที่เก็บไว้เพื่อการทำการวิเคราะห์ขั้นสูง หรือ Big data ได้อีกด้วย โดยประโยชน์และการนำไปใช้จะช่วยลดต้นทุนการผลิต สามารถวิเคราะห์สาเหตุการสูญเสีย การพัฒนาคุณภาพการทำงาน การสร้างประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับลูกค้า และการขยายโอกาสการแข่งขันในตลาด

➤ **ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI)** เป็นโปรแกรมที่ถูกเขียนและพัฒนาให้มีความฉลาด มีความสามารถคิด วิเคราะห์ วางแผนและตัดสินใจได้ โดยการประมวลผลจากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ มากไปกว่านั้นยังสามารถดัดแปลงการประมวลผล ประยุกต์ให้เป็นไปตามสถานการณ์ต่างๆ เช่น การทำให้เครื่องจักรหรือหุ่นยนต์มีความสามารถคล้ายมนุษย์หรือเลียนแบบพฤติกรรมมนุษย์ ทั้งนี้ AI จะส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานในอนาคตอันใกล้ แม้ว่า AI จะมีความสามารถคล้ายมนุษย์ แต่ยังไม่สามารถทดแทนแรงงานมนุษย์ได้ทั้งหมด เป็นการสร้างรูปแบบการทำงานใหม่ๆ ที่มนุษย์ต้องปรับตัว

- การเติบโตของสังคมเมือง (Accelerating Urbanization)

ปัจจุบันเกือบครึ่งหนึ่งของประชากรโลกอาศัยอยู่ในเมือง อันเป็นผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีที่ส่งผลให้วิถีชีวิตของประชากรในเมืองมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ซึ่งคาดว่าในปี ๒๕๙๓ สัดส่วนประชากรที่อาศัยในเมืองจะสูงถึงร้อยละ ๗๒

๒) **สหภาพยุโรป (EU)** มีเครื่องมือทางการทูตที่ใช้ผลักดันให้ประเทศต่างๆ เร่งแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และประมงผิดกฎหมาย จำแนกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำประมงผิดกฎหมาย ไร้การรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing)

(๒) กลุ่มประเทศที่ได้รับใบเหลืองตักเตือนให้ปรับปรุง และ (๓) กลุ่มประเทศที่ได้รับใบแดงจะถูกกีดกันการนำเข้าสินค้าประมง ซึ่งในปี ๒๕๕๙ EU ได้ประกาศให้ใบเหลืองแก่ประเทศไทยจากปัญหา IUU Fishing

๓) ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) ซึ่งจะมีการดำเนินการใน ๓ เสาหลัก ได้แก่ (๑) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงแห่งอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) อาทิ ความร่วมมือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ (๒) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เช่น มาตรการลดภาษีนำเข้า การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ ๗ วิชาชีพ (แพทย์, พยาบาล, ทันตแพทย์, วิศวกร, นักบัญชี, สถาปนิก และนักสำรวจ) และกลุ่มอาชีพการโรงแรมและการท่องเที่ยว ซึ่งต้องเร่งพัฒนาศักยภาพเรื่องภาษาสากลเพื่อให้แข่งขันกับบุคลากรจากประเทศอาเซียนอื่นๆ และ (๓) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) เช่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษา สาธารณสุข แรงงาน รวมถึงการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบในประเด็นทางสังคมและภัยพิบัติ ทั้งนี้ ประเทศไทยจะเป็นประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒ โดยมีหัวข้อหลัก (Theme) คือ Advancing Partnership for Sustainability

๔) การพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป็นการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกให้เป็นระบบและสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการประกอบการค้า การลงทุน และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรม และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่เป้าหมาย ๓ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง โดยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เพื่อเพิ่มศักยภาพรองรับการลงทุน และพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งกระทรวงแรงงานจะเกี่ยวข้องการเตรียมความพร้อมของกำลังแรงงานและยกระดับฝีมือแรงงานรองรับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย

๕) ระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เป็นการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ โดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการอธิบายปัญหา หรือปรากฏการณ์ ไปจนถึงการใช้ข้อมูลเพื่อการพยากรณ์ หรือทำนายสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น หรือใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และคาดการณ์ถึงผลลัพธ์เรื่องต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยภารกิจของกระทรวงแรงงานจะสามารถใช้ Big Data ในการเตรียมความพร้อมด้านแรงงานในอนาคตร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

๓.๓ ข้อเสนอของคณะกรรมการสภาที่ปรึกษาแรงงานแห่งชาติ

คณะกรรมการสภาที่ปรึกษาแรงงานแห่งชาติ ชุดที่ ๑๘ ได้มีข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญ ได้แก่

- ควรจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาเพื่อวิเคราะห์แรงงานกับผลกระทบ Disruptive Technology อย่างจริงจัง
- กระทรวงแรงงานควรปรับเปลี่ยนนโยบาย-วิสัยทัศน์และพันธกิจ และพิจารณาปรับบทบาทกรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีศักยภาพในลักษณะสถาบันพัฒนาแรงงานทักษะ (Skill Development Academy Institute) และให้มีมาตรการดูแลแรงงานกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบ
- ควรมีการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังการเตรียมพร้อมเพื่อการก้าวผ่านเทคโนโลยี ๔.๐ และศูนย์อบรมการเพิ่มทักษะและอาชีพ
- การย้ายหน้าที่และสมรรถนะออกจากเทคโนโลยีที่เป็นธรรม และต้องไม่สกัดการใช้เทคโนโลยี โดยไม่ควรนำมาตรการต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคหรือเพิ่มต้นทุนที่ไม่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีในภาคเอกชน
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต้องทันกับเทคโนโลยีและอาชีพใหม่
- การสร้างฐานข้อมูลอาชีพและลักษณะงานที่มีความเสี่ยงจากเทคโนโลยี
- กระทรวงแรงงานควรเป็นเจ้าภาพเพื่อวางแผนกำลังแรงงานของประเทศ

๔. การติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายเน้นหนักประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔.๑ ผลการดำเนินการ

ผลการดำเนินการภายใต้นโยบายเน้นหนักของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และภารกิจสำคัญที่โดดเด่น ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

๔.๑.๑ นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based)

๑) เร่งรัดการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (OSS) จัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา กัมพูชา ลาว เป้าหมายจริง ๑,๓๗๙,๒๕๒ คน รายงานตัวเพื่อจัดทำทะเบียนฯ (ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑) ๑,๓๒๐,๐๓๕ คน และผลการดำเนินงานจัดทำทะเบียนฯ (ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑) ๑,๑๘๗,๘๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ แยกเป็นสัญชาติกัมพูชา ๓๕๐,๘๔๐ คน ลาว ๕๙,๗๔๖ คน และเมียนมา ๗๗๗,๒๑๗ คน ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (OSS) ด้านแรงงานต่างด้าว อนุญาตให้แรงงานต่างด้าวทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๑๕๙,๐๓๔ คน และกำหนดประเภทงานสำหรับคนต่างด้าว ดังนี้ (๑) งานที่ให้คนต่างด้าวทำได้ จำนวน ๑ งาน คือ กรรมกร (๒) งานห้ามทำ โดยมีเงื่อนไข จำนวน ๑๑ งาน และ (๓) งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยเด็ดขาด จำนวน ๒๘ งาน

๒) ผลักดันและเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

- กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ ประจำปี ๒๕๖๑ (TIP Report 2018) เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับให้อยู่ใน Tier 2 ซึ่งเป็นการปรับอันดับขึ้นจากที่ได้รับการจัดให้อยู่ใน Tier 2 Watch List เมื่อปี ๒๕๖๐

- แก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายด้านแรงงานตาม IUU Fishing โดยบูรณาการตรวจคุ้มครองแรงงานในเรือประมงทะเลในพื้นที่ ๒๒ จังหวัด ผ่านการตรวจ ๔๒๘ ลำ มีแรงงานได้รับความคุ้มครอง ๖,๔๘๕ คน ปฏิบัติถูกต้อง ๓๙๓ ลำ ๖,๑๑๔ คน ดำเนินคดีในชั้นพนักงานฯ ๓๖ ลำ

ตรวจแรงงานประมง ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า – ออก (PIPO) ๕๘,๘๕๔ ลำ มีแรงงานได้รับความคุ้มครอง ๗๔๕,๙๕๘ คน ออกคำสั่งให้นายจ้างปฏิบัติให้ถูกต้อง ๕๑๑ ลำ ดำเนินคดีชั้นพนักงานฯ ๑๗ ลำ คัดกรองลูกจ้างที่ยื่นคำร้อง/ร้องเรียนจากสถานประกอบกิจการ ๔,๖๕๖ แห่ง ๑๑,๔๐๖ คน พบเข้าข่ายแรงงานบังคับ/ค้ามนุษย์ ๘ แห่ง ๒๕ คน ตรวจสอบการทำงานของคนที่ต่างด้าว ๓๔๕,๘๙๕ คน สถานประกอบการ ๔๑,๑๖๐ แห่ง สแกนผ่านตาแรงงานต่างด้าวประมง ในอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำฯ ดำเนินการแล้ว ๑๗๑,๑๒๘ คน ตรวจสอบฐานข้อมูล Iris Scan จำนวน ๑๘,๒๖๙ คน บูรณาการจัดชุดตรวจปฏิบัติการ (Task Force) ตรวจแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบกิจการ ๑,๖๒๓ แห่ง ลูกจ้าง ๑๑๒,๖๐๙ คน จัดตั้งศูนย์แรกรับและสิ้นสุดการจ้างงานแรงงานต่างด้าว ๓๘๗,๑๔๖ คน ส่งเสริมมาตรฐานแรงงานไทย (Thai Labour-Standard: TLS) ๕,๖๓๗ แห่ง สถานประกอบกิจการผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ๗๔๔ แห่ง ส่งเสริมแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี (Good Labour Practices: GLP) ๓๔๔ แห่ง ปัจจุบันมีสถานประกอบกิจการ นำระบบ GLP ไปใช้รวม ๕,๕๘๗ แห่ง การร่วมกับ ILO จัดอบรมพนักงานตรวจแรงงานโครงการ “สิทธิจากเรือสู่ฝั่ง” ให้สัตยาบันพิธีสาร ฉบับที่ ๒๙ ว่าด้วยแรงงานบังคับ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการให้ รง.ยืนยันร่าง พ.ร.บ.ป้องกันและขจัดการใช้แรงงานบังคับ พ.ศ.

- ป้องกันมิให้มีการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย โดยได้รับการจัดอันดับป้องกันการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดในระดับความสำเร็จสูงสุด (Significant Advancement)

๓) แก้ปัญหาการหลอกลวงแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ

โดยสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศได้ตรวจเยี่ยมแรงงานไทย ๑๕,๑๘๖ คน ช่วยเหลือและเรียกร้องสิทธิประโยชน์ให้แรงงานไทย ๔,๙๘๘ ราย เป็นเงิน ๑๓๒,๕๐๐,๒๒๑ บาท ประชาสัมพันธ์จัดอบรมป้องกันไม่ให้แรงงานถูกหลอกลวง ๙๔๑,๒๑๕ คน จัดส่งไปทำงานต่างประเทศ เป้าหมาย ๑๐๐,๐๐๐ คน จัดส่งโดยรัฐต่อรัฐ / บริษัทจัดส่ง/เดินทางด้วยตนเอง/Re-Entry รวม ๑๐๖,๔๐๓ คน

๔) ส่งเสริมให้นายจ้างหรือสถานประกอบการรับคนพิการเข้าทำงานในรูปแบบประชารัฐ มีคนพิการมาใช้บริการจัดหางาน ๒,๑๗๑ คน ได้บรรจุนาน ๑,๕๖๕ คน

๕) เร่งรัดให้มีการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง

- กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๑ ทุกจังหวัดทั่วประเทศ แบ่งออกเป็น ๗ ระดับ โดยอัตราการขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำอยู่ที่ ๕ – ๒๒ บาท ค่าเฉลี่ยในการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๑๕.๙๗ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

- กำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงานเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม ๑๔ กลุ่มอุตสาหกรรม ๖๗ สาขาอาชีพ รวมเป็น ๑๘ กลุ่มอุตสาหกรรม ๘๓ สาขาอาชีพ

- ส่งเสริมให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุมากขึ้นโดยคณะกรรมการค่าจ้างชุดที่ ๒๐ ได้ให้ความเห็นชอบ (ร่าง) อัตราค่าจ้างรายชั่วโมงสำหรับผู้สูงอายุ และมีมติให้นำ (ร่าง)ฯ ดังกล่าวไปสมัมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องในกรุงเทพมหานคร และ ๔ ภูมิภาค

๖) ขับเคลื่อนนโยบาย Safety Thailand โดยตรวจบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานขึ้นพื้นฐาน ๑๔,๑๕๗ แห่ง ลูกจ้าง ๑,๐๓๓,๙๘๕ คน ขึ้นเทคนิค ๑,๖๒๙ แห่ง ลูกจ้าง ๑๙๕,๙๒๘ คน ควบคุมและกำกับดูแลการประกอบอาชีพที่เป็นอันตรายต่อสาธารณะ Safety at Work สาขาอาชีพช่างไฟฟ้าภายในอาคาร ๒๑,๐๓๒ คน ผักซั้อมดับเพลิงและผักซั้อมอพยพหนีไฟในศาลากลางจังหวัด ๗๖ จังหวัด ๑๖,๓๘๒ คน เพื่อเป็นต้นแบบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในหน่วยงานภาครัฐ จัดกิจกรรม “Zero Accident Campaign 2018” จำนวน ๖๘๐ แห่ง ผู้เข้าร่วม ๑๐๒,๐๐๐ คน

๗) ผลักดันให้แรงงานนอกระบบเข้าถึงระบบหลักประกันทางสังคม โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางเลือกเดิม เพิ่มสิทธิประโยชน์ทางเลือกใหม่ และเพิ่มช่องทางผ่านระบบออนไลน์ ๒๐,๗๗๔ คน ออกหน่วยเคลื่อนที่แบบเบ็ดเสร็จ

๑๓,๐๒๕ ครั้ง ผู้ใช้บริการ ๘๙๓,๑๑๔ คน มีแรงงานที่สมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน ตามมาตรา ๔๐ จำนวน ๒,๖๗๙,๕๕๓ คน เป็นทางเลือกที่ ๑ จำนวน ๒๐,๓๗๒ คน ทางเลือกที่ ๒ จำนวน ๒,๕๘๑,๕๔๔ คน และทางเลือกที่ ๓ จำนวน ๗๗,๖๓๗ คน

๘) **ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานรองรับ ๑๐ อุตสาหกรรม เป้าหมายและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)** โดยพัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงานรองรับ ๑๐ อุตสาหกรรมและพื้นที่ EEC ๑๕๖,๕๔๙ คน สำนวณ ความต้องการด้านแรงงานในสถานประกอบการพบว่ามีความต้องการแรงงานถึง ๒๙,๘๒๗ คน

๙) **เพิ่มขีดความสามารถของแรงงานไทยที่ไปทำงาน ต่างประเทศ** โดยพัฒนาศักยภาพคนหางานที่ต้องการไปทำงานต่างประเทศ (เกาหลีใต้และอิสราเอล) ๑,๐๙๖ คน และพัฒนาศักยภาพมาตรฐานฝีมือแรงงานไทย ในต่างประเทศ ๖๒๑ คน มีรายได้ส่งกลับของแรงงานไทยในต่างประเทศ ๑๒๙,๘๙๑ ล้านบาท

๑๐) **ผลักดันการสร้างหลักประกันทางสังคมที่เป็นธรรม และเท่าเทียม** โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร ๔๐๐ เป็น ๖๐๐ บาท/เดือน เพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร เพิ่มค่าฝากครรภ์อีก ๑,๐๐๐ บาท คืนสิทธิ ผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๙ มีผู้กลับเข้าสู่ระบบประกันสังคม รวมจำนวน ๓๕๒,๓๔๒ คน จาก ๗๗๗,๒๒๘ คน

๑๑) **ยกระดับระบบโทรศัพท์สายด่วน ๑๕๐๖ ให้เป็นระบบ โทรศัพท์สายด่วนหลักของกระทรวงแรงงาน** โดยปรับปรุงระบบข้อมูลอัตโนมัติ (IVR) ครอบคลุม ๒๔ ชั่วโมง เชื่อมโยงทุกกรมในกระทรวงแรงงาน มีผู้ใช้บริการ เฉลี่ย ๑๑,๕๖๗ รายต่อวัน

ผลงานสำคัญอื่นๆ

๑) **โครงการประชารัฐรวมพลัง สร้างยุวแรงงาน** เพื่อส่งเสริม การมีงานทำให้แก่นักเรียน นักศึกษาในช่วงปิดภาคเรียนหรือช่วงว่างจากการเรียน ซึ่งเป็นการทำงานในรูปแบบประชารัฐ มีสถานประกอบการกิจการเข้าร่วมโครงการ

๑,๑๕๑ แห่ง นักเรียน นักศึกษาประสงค์จะทำงาน ๓๙,๗๐๔ คน และได้เข้าทำงานในสถานประกอบการ ๓๒,๙๓๘ คน สร้างรายได้ประมาณ ๔๕๘,๘๒๒,๘๘๐ บาท

๒) โครงการประชารัฐ ร่วมสร้างงาน สร้างอาชีพผู้ต้องขัง
เพื่อเป็นการพัฒนาฝีมือแรงงาน สร้างรายได้ให้กับผู้ต้องขังให้มีทุนทรัพย์เมื่อพ้นโทษสร้างโอกาสในการทำงานภายหลังจากพ้นโทษออกมาสามารถเข้าร่วมงานกับนายจ้าง/สถานประกอบการได้ โดยมีเป้าหมายก่อนพ้นโทษ ๓๗,๐๐๐ คน มีผลการดำเนินงาน ๗๔,๘๒๔ คน ได้รับการจ้างงานและประกอบอาชีพอิสระจำนวน ๑,๑๒๗ คน

๓) การแก้ไขและป้องกันปัญหาผู้ว่างงานในกลุ่มผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยแบ่งเป็น (๑) ระยะเร่งด่วน มีการจัดตั้งศูนย์ที่มีงานทำ (Job Ready Center: JRC) เพื่อส่งเสริมการจ้างงานผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีที่ยังไม่มีงานทำตามแนวทาง “ประชารัฐ ร่วมใจ เพื่อคนไทยมีงานทำ” ซึ่งระยะแรกดำเนินการในพื้นที่ ๑๑ จังหวัดนำร่อง ได้แก่ เชียงใหม่ พิษณุโลก นครราชสีมา ขอนแก่น ชลบุรี ระยอง สุราษฎร์ธานี สงขลา พระนครศรีอยุธยา ปราจีนบุรี และกรุงเทพมหานคร จำนวน ๕,๖๑๐ คน และ (๒) ระยะยาว บูรณาการทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ

๔) โครงการเพิ่มศักยภาพผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ “เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และความมั่นคงในชีวิต” ภายใต้มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป้าหมาย ๖๒๕,๑๒๐ คน งบประมาณ ๒,๐๖๘,๑๕๗,๖๐๐ บาท มีผู้แจ้งความประสงค์ ๔๓๖,๓๒๙ คน ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ ๒๕๓,๙๘๕ คน จัดหางานและรับงานไปทำที่บ้าน ๖๒,๖๙๒ คน เข้าระบบประกันสังคมมาตรา ๔๐ จำนวน ๑๔๙,๓๔๕ คน ให้ความรู้ด้านกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ๒๕๓,๙๘๕ คน

๕) การแข่งขันฝีมือแรงงานอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ ภายใต้แนวคิด “ทักษะอาเซียน สร้างสรรค์อนาคต” หรือ “ASEAN Skills, Crafting the Future” โดยประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ มีผู้เข้าร่วมงานประมาณ ๗๐๐ คน จาก ๑๐ ประเทศในการแข่งขันในกลุ่มสาขาอาชีพ ๒๖ สาขา ซึ่งประเทศไทยได้รับเหรียญรางวัล

รวม ๓๖ เหรียญ ประกอบด้วย เหรียญทอง ๑๖ เหรียญ เหรียญเงิน ๔ เหรียญ เหรียญทองแดง ๓ เหรียญ และเหรียญฝีมือยอดเยี่ยม ๑๓ เหรียญ

๔.๑.๒ นโยบายระดับพื้นที่ (Area Based)

๑) แรงงานจังหวัดเป็นตัวแทนของกระทรวงในภูมิภาค ในการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญเร่งด่วนในระดับพื้นที่ มีผลการปฏิบัติที่สำคัญสรุปดังนี้

- เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน
- เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนปฏิบัติการ (One Plan) ด้านแรงงานของจังหวัด
- เป็นหน่วยงานประสานในการจัดตั้งและดำเนินงาน ของศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service: OSS)
- เป็นเจ้าภาพประชุมหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวง แรงงาน และคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

๒) แรงงานจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการบูรณาการการทำงาน กับหน่วยงานในสังกัดและภาคีเครือข่ายทุกภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลการปฏิบัติ ดังนี้

- สร้างความเข้มแข็งโดยการจัดอบรมและพัฒนา ศักยภาพอาสาสมัครแรงงานเพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจของ กระทรวงแรงงานระดับพื้นที่ทั่วประเทศ จำนวน ๑๙,๘๓๔ คน และบัณฑิต แรงงานในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา จำนวน ๓๗๙ คน ทั้งนี้ อาสาสมัครแรงงานและบัณฑิตแรงงานได้ให้บริการ ประชาชนในพื้นที่ด้านแรงงานแล้ว จำนวน ๒๕๐,๗๖๖ คน
- เป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมเครือข่ายอาสาสมัคร แรงงาน เป็นประจำทุกเดือน โดยมีหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงแรงงาน เข้าร่วมเพื่อชี้แจงบทบาทภารกิจของกระทรวงแรงงานให้กับเครือข่ายอาสาสมัคร แรงงานได้รับทราบ และนำไปใช้ประโยชน์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับ

ประชาชนทั่วไปและแรงงานทั้งในระบบและแรงงานนอกระบบ โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

๓) ให้จัดทำแผนปฏิบัติการรายจังหวัด (Action Plan) เพื่อสอดคล้องกับแนวนโยบายบริหารงานภาครัฐ มีผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

- จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านแรงงานระดับจังหวัด
- จัดทำแผนปฏิบัติการด้านแรงงานระดับจังหวัด
- จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

และออกตรวจตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม คຸ້ມครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ

- จัดทำแผนปฏิบัติการด้านแรงงานของจังหวัด (One Plan) ดำเนินการแล้ว ๗๖ จังหวัด เพื่อร่วมขับเคลื่อนภารกิจตามโครงการเพิ่มศักยภาพผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และความมั่นคงในชีวิต ซึ่งเป็นโครงการสำคัญตามนโยบายของรัฐบาล

๔) ให้สำนักงานแรงงานจังหวัดเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านแรงงาน (Provincial Big Data) เป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านแรงงานในภูมิภาค จัดตั้งศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน ๖๕ ศูนย์ มีผู้ใช้บริการ ๔๐๑,๕๑๐ คน จัดทำบทวิเคราะห์สถานการณ์ด้านแรงงานในระดับพื้นที่ ๓๐๔ ฉบับ

๔.๑.๓ นโยบายบริหารการพัฒนา (Administration Based)

๑) ยกระดับศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงแรงงาน (ศปก.รง.)

- จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงแรงงานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ รวมจำนวน ๙๔ ศูนย์ มีการปฏิบัติที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

- ประชุมเพื่อติดตาม เฝ้าระวัง รวบรวมข้อมูลและรายงานข่าวสาร สถานการณ์ประจำวัน วิเคราะห์ ทำนายแนวโน้ม ผลกระทบ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจให้ได้ข้อสั่งการของผู้บริหาร และประชาสัมพันธ์ ๑๘๒ ครั้ง

- รายงานศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี (Prime Minister Operation Center: PMOC) จำนวน ๓๘ เรื่อง

๒) พัฒนาบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะ มีความเชี่ยวชาญ มีบุคลิกภาพที่ดี และมีภาวะผู้นำ มีผลการปฏิบัติงานดังนี้

- จัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรกระทรวงแรงงาน โดยใช้สถาบันฝีมือแรงงานนานาชาติ จังหวัดเชียงราย

- ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมทำงานในแต่ละด้านและในแต่ละระดับ รวมจำนวน ๘,๑๕๙ คน

๓) เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ (NLIC) ด้วยการจัดระบบข้อมูล (Big Data) และฐานข้อมูลธนาคารแรงงาน (Labour Bank) มีผลการดำเนินงานดังนี้

- เชื่อมโยงกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงแรงงาน โดยได้พัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติขึ้น และมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนราชการในสังกัดกระทรวงแรงงาน และหน่วยงานภายนอก เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น มีผู้เข้าใช้บริการแล้ว จำนวน ๙๐,๙๒๕ คน

- ลงนามความร่วมมือกับธนาคารแห่งประเทศไทย ในการศึกษา วิเคราะห์ เศรษฐกิจแบบมวลรวมในการเคลื่อนย้ายแรงงานโดยใช้ Big Data

๔) เร่งรัดการออกกฎหมายสำคัญเพื่อแก้ไขปัญหาแรงงาน โดยได้มีการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายด้านแรงงานที่สำคัญ จำนวน ๑๑ ฉบับ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒ ฉบับ และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๙ ฉบับ

๕) ยกระดับกระทรวงแรงงานให้เป็นหน่วยงานที่มีมาตรฐานระดับสากล และเป็นกระทรวงแรงงานดิจิทัล โดยได้พัฒนาระบบการให้บริการต่างๆ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการในด้านแรงงาน

- การพัฒนาระบบ E-Service การพัฒนา Website ตรวจสอบข้อมูลบริษัทจัดหางานที่รับอนุญาตถูกต้อง

- การพัฒนาระบบ E-Payment และ E-Receipt ของสำนักงานประกันสังคม การพัฒนาช่องทางการลงทะเบียนผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ผ่าน Website และ Smartphone มีผู้สมัครแล้ว ๑๓,๔๗๒ ราย

- การพัฒนาระบบ e-Service ในการแจ้งข้อมูลสภาพการจ้าง ข้อมูลความปลอดภัยในการทำงานและข้อบังคับการทำงาน การให้บริการ Website รับแจ้งปัญหาแรงงานต่างด้าว (DOE help me)

- จัดทำ Smart Labour Application เพื่อเพิ่มช่องทางการให้บริการประชาชนของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานให้เข้าถึงกลุ่มผู้ใช้งาน Smartphone หรือ Tablet

- ให้บริการ “M – Powered Thailand ศูนย์พัฒนาอาชีพออนไลน์” มีผู้เข้าใช้งานตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๔๔,๑๖๖ คน ให้บริการ “SSO Connect Mobile” Application เพื่อให้ผู้ประกันตนตรวจสอบสิทธิและข้อมูลประกันสังคม มีผู้ดาวน์โหลดแล้ว ๒.๕๗ ล้านราย

๖) จัดสวัสดิการสำหรับบุคลากร เพื่อการปฏิบัติราชการ ให้แก่ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดตั้งศูนย์สวัสดิการส่งเสริมพัฒนาการบุตรของบุคลากร กระทรวงแรงงาน (MOL Child Development Center)
- พัฒนาสถานที่ทำงาน
- พัฒนาห้องอาหารของกระทรวงแรงงาน
- ห้องรับรองผู้เกษียณอายุราชการ
- ห้องละหมาด
- รถรับส่งบุคลากรกระทรวงแรงงาน
- ร้านกาแฟสด For all Coffee โดยส่งเสริมการจ้างคนพิการ ออทิสติก

๔.๒ ผลการตรวจราชการ

๔.๒.๑ มีการแบ่งการตรวจออกเป็น ๖ ภาค มีผู้ตรวจราชการกระทรวงรับผิดชอบภาคๆ ละ ๑ คน

๔.๒.๒ คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานได้เน้นย้ำการปฏิบัติตามนโยบายประเด็นการตรวจติดตามตามนโยบายเน้นหนัก ประจำปี ๒๕๖๑ ประเด็น 3A (๑๑-๔-๖) ดังนี้

- ให้องค์กรในสังกัดกระทรวงแรงงานมีการบูรณาการทำงานร่วมกันทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก
- ให้แรงงานจังหวัดขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและนโยบายกระทรวงแรงงานในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว และโครงการเพิ่มศักยภาพผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐอย่างจริงจัง
- ให้อำเภอทุกแห่งทั่วไทยกำกับการดำเนินงานให้มีความสะอาดเรียบร้อย และสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจตลอดจนเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ได้บังคับบัญชาอย่างทั่วถึง
- ในการตรวจราชการได้เชิญภาคีเครือข่ายด้านแรงงานและเครือข่ายภาคประชาชนมาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการนำภารกิจของกระทรวงแรงงานสู่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

๔.๒.๓ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลราชการ (ค.ต.ป.) ได้ตรวจและให้คำแนะนำในแผนงานบูรณาการการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์ และโครงการเพิ่มศักยภาพผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐฯ เพื่อให้มีการดำเนินการอย่างโปร่งใส

๔.๓ ผลการสำรวจความคิดเห็น (Poll)

นิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ การทำงานของ พลตำรวจเอก อุดมย์ แสงสิงแก้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้รับการจัดอยู่ในอันดับ ๕ ของรัฐมนตรีที่ประชาชนประทับใจมากที่สุด

๕. นโยบายด้านแรงงาน

๕.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

รัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์ : ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ มีภารกิจที่กระทรวงแรงงานเกี่ยวข้อง ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และ (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ

๕.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านจัดทำแผนแม่บทเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยกระทรวงแรงงานมีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ๕ ด้าน ประกอบด้วย (๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และ (๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ

๕.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

รัฐบาลได้กำหนดแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน ซึ่งมีการกิจที่กระทรวงแรงงานเกี่ยวข้อง ๘ ด้าน แยกเป็นโดยตรง ๔ ด้าน ประกอบด้วย (๑) ด้านกฎหมาย (๒) ด้านเศรษฐกิจ (๓) ด้านสาธารณสุข และ (๔) ด้านสังคม และโดยอ้อม ๔ ด้าน ประกอบด้วย (๑) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (๒) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๓) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และ (๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ภารกิจของกระทรวงแรงงานมีส่วนเกี่ยวข้องใน ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย (๑) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (๒) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (๓) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๕.๕ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ๑๖ นโยบาย โดยกระทรวงแรงงานมีภารกิจที่เกี่ยวข้องใน ๕ นโยบาย ประกอบด้วย (๑) ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๒) จัดระบบบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน (๓) สร้างเสริมศักยภาพป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ (๔) จัดระบบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง และ (๕) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน

๕.๖ นโยบายรัฐบาลที่กระทรวงแรงงานเกี่ยวข้อง

รัฐบาลโดยการนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งมีประเด็นนโยบายที่กระทรวงแรงงานเกี่ยวข้อง ๙ ด้าน ได้แก่ (๑) การป้องกันและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ (๒) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ (๓) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการเข้าถึงบริการของรัฐ (๔) การศึกษาและเรียนรู้การทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียง และวัฒนธรรม (๕) การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน (๖) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ (๗) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน (๘) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ (๙) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

๕.๗ แผนแม่บทพัฒนาแรงงานไทยในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

กระทรวงแรงงานได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ ๖ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย (๑) ยุทธศาสตร์การเพิ่มศักยภาพแรงงานและผู้ประกอบการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน (๒) ยุทธศาสตร์การคุ้มครองและเสริมสร้างความมั่นคง หลักประกันในการทำงานและคุณภาพชีวิตที่ดี (๓) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านแรงงานระหว่างประเทศ (๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลไกในการสร้างความสมดุลของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างความยั่งยืนในภาคแรงงาน (๕) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการองค์กร บุคลากร ด้วยหลักธรรมาภิบาล และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในองค์กร และ (๖) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อบูรณาการสารสนเทศที่ทันสมัย มีเสถียรภาพ

๖. ทิศทางการพัฒนาแรงงานระดับสากล

๖.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มุ่งสู่การบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายข้อที่ ๘ คือ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึง และการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน (Decent Work and Economic Growth)

๖.๒ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) มีประเทศสมาชิก ๑๘๑ ประเทศทั่วโลก มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประเทศสมาชิกคำนึงถึงความยุติธรรมทางสังคม และเคารพในสิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงาน ILO จึงได้กำหนดมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศขึ้นมา เพื่อให้ประเทศสมาชิกได้นำไปปฏิบัติ ทั้งรูปแบบที่มีสภาพบังคับ และรูปแบบที่เป็นแนวทางซึ่งไม่มีสภาพบังคับ

๗. นโยบายเน้นหนักของกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๗.๑ นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based)

๑) ยกกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้เป็นแรงงานคุณภาพ (Super Worker) เพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต เป้าหมาย ๕๙,๓๐๐ คน

๒) พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานตามมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เพื่อรองรับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป้าหมาย ๗,๘๘๐ คน

๓) ส่งเสริมการมีงานทำและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ เป้าหมาย ๑๐๐,๐๐๐ คน และส่งเสริมให้คนพิการมีงานทำ มีอาชีพ กับนายจ้าง สถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด เป้าหมาย ๑๐,๐๐๐ คน

๔) ส่งเสริมให้แรงงานไทยที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศตามกระบวนการ เดินทางไปอย่างถูกต้อง เพื่อให้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริม ให้มีทักษะฝีมือสูงขึ้นเพื่อรองรับความต้องการตลาดแรงงาน เป้าหมาย ๔๕,๐๐๐ คน

๕) ป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานไทยถูกหลอกลวงและลักลอบ ไปทำงานต่างประเทศ โดยบูรณาการและประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

๖) บริหารจัดการแรงงานต่างด้าวตามบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือ ในการจ้างแรงงานระหว่างรัฐ (MOU) เป้าหมาย ๓๕๐,๐๐๐ คน ตรวจสอบการทำงานของ แรงงานต่างด้าวให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด เร่งรัดการดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว รวมทั้ง บังคับใช้กฎหมายในการกำหนดงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำอย่างเคร่งครัด เป้าหมาย ๔๐,๐๐๐ แห่ง ๔๕๐,๐๐๐ คน

๗) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานเชิงระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในภาคประมงทะเล เป้าหมาย ๕๐,๐๐๐ คน

๘) ส่งเสริมการจ้างงานยุวแรงงาน เป้าหมาย ๑๐,๒๓๐ คน และส่งเสริม การมีงานทำและพัฒนาทักษะฝีมือผู้ต้องขังที่จะพ้นโทษ เป้าหมาย ๑๒,๖๔๐ คน โดยเน้นรูปแบบประชารัฐ

๙) เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานบังคับ และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เพื่อคงรักษาการจัดอันดับ Tier 2 โดยเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินงานเพื่อเลื่อนอันดับดีขึ้นเป็น Tier 1

๑๐) เพิ่มความเข้มข้นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด เพื่อคงระดับการจัดอันดับการป้องกันการใช้แรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดในระดับความสำเร็จสูงสุด (Significant Advancement)

๑๑) ขับเคลื่อน Safety Thailand โดยการใช้มาตรการทางกฎหมาย การสร้างเครือข่าย และการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยที่ยั่งยืน เพื่อลดอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ เทียบกับปีที่ผ่านมา

๑๒) พัฒนาและปรับปรุงสิทธิประโยชน์การประกันสังคม และการเข้าสู่มาตรฐานแรงงานตามอนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๐๒ ว่าด้วยมาตรฐานการประกันสังคม เพื่อสร้างหลักการประกันความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นให้แก่แรงงาน

๑๓) ขยายการบูรณาการภาคีเครือข่ายในการส่งเสริม ค้ำครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบให้มีอาชีพ มีรายได้ มีหลักประกันทางสังคม และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป้าหมาย ๑,๐๖๖,๐๐๐ คน

๗.๒ นโยบายระดับพื้นที่ (Area Based)

๑) ให้แรงงานจังหวัดเป็นตัวแทนของกระทรวงในภูมิภาคในการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงในระดับพื้นที่เพื่อให้เกิดเอกภาพ

๒) ให้แรงงานจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการบูรณาการการทำงาน กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแก้ไขปัญหาด้านแรงงานให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

๓) ให้แรงงานจังหวัดเป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับหน่วยงานในสังกัด กระทรวงแรงงานในการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในลักษณะแผนเดียว (One Plan) เพื่อขับเคลื่อนนโยบายเร่งด่วน (Agenda Based) ในระดับพื้นที่ อย่างเป็นรูปธรรม

๔) ให้แรงงานจังหวัดเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลแรงงานระดับจังหวัด (Provincial Big Data) และเชื่อมโยงสู่ศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ (National Labour Information Center: NLIC) เพื่อให้มีฐานข้อมูลด้านแรงงานที่ครบถ้วน ถูกต้อง และทันสมัย รวมทั้งเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๗.๓ นโยบายบริหารการพัฒนา (Administration Based)

๑) ยกระดับกระทรวงแรงงานให้เป็นหน่วยงานที่มีมาตรฐานระดับสากล โดยเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการบริการในรูปแบบที่หลากหลายทั้ง e-Service, Mobile Application, Social Media และ Web Application รวมทั้งปรับปรุง โครงสร้างกระทรวงและกรมให้สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และการปฏิรูปประเทศ

๒) พัฒนาศักยภาพให้มีขีดสมรรถนะสูง มีบุคลากรที่ดี และมีภาวะผู้นำ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในลักษณะมืออาชีพ

๓) ขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงแรงงาน (ศปก.รง.) ศปก. ระดับกรม และระดับพื้นที่ ให้เป็นเครื่องมือที่มีความพร้อมในการบริหาร เผ้าฟัง อำนาจการ และควบคุมสั่งการแก้ไขปัญหาแรงงานได้ทันต่อสถานการณ์

๔) ยกระดับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ (National Labour Information Center: NLIC) ให้เป็นศูนย์กลางการใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านแรงงานของประเทศ และสามารถเชื่อมโยงกับภารกิจบริการพื้นฐาน ของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชน ที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) เร่งรัด ทบทวน และปรับปรุงการออกกฎหมายชั้นพระราชบัญญัติ และกฎหมายลำดับรอง เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานได้ทันต่อสถานการณ์และ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งพิจารณาการยกเลิกกฎหมายที่ล้าสมัย

๖) จัดสวัสดิการสำหรับบุคลากรของกระทรวงแรงงานเพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน รวมทั้งเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

๓) ให้มีคณะทำงานเพื่อศึกษา วิจัย หรือวางแผนอนาคตในการพัฒนาแรงงาน ให้ก้าวทันและรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

๘. การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

๘.๑ ให้ผู้บริหารทุกหน่วยงานชี้แจงนโยบายและมอบภารกิจที่รับผิดชอบ เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรทุกระดับ กำกับดูแล ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๒ ให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยให้มีการบูรณาการร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวง พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดสำคัญ รองรับนโยบายและให้สอดคล้องกับงบประมาณของแต่ละหน่วย

๘.๓ ให้ใช้ศูนย์ปฏิบัติการของหน่วยงานเป็นเครื่องมือในการบริหาร ขับเคลื่อน และติดตามประเมินผล

๙. การติดตามประเมินผล

๙.๑ การติดตาม

๙.๑.๑ ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม มีหน้าที่ตรวจเยี่ยม ติดตาม กำกับดูแล และให้คำแนะนำ ในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

๙.๑.๒ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลระดับกระทรวง มีหน้าที่ กำกับ ดูแล ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม

๙.๒ การประเมินผล จัดให้มีการจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก ดำเนินการประเมินผลนโยบายของกระทรวง พร้อมทั้งรายงานผลต่อผู้บริหาร

๑๐. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑๐.๑ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ สร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรในหน่วยงาน และบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

๑๐.๒ พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างมืออาชีพ เพื่อให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ ในการสร้างความเชื่อมั่น (Build Confidence) ทำให้ดีที่สุด (Do the best) และมีความร่วมรับผิดชอบ (Chain of Responsibility)

๑๐.๓ ใช้ศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงแรงงาน (ศปก.รง.) ศปก. ระดับกรม และระดับพื้นที่ เป็นเครื่องมือในการบริหาร ขับเคลื่อน ติดตามและแก้ไขสถานการณ์

๑๐.๔ จัดระบบฐานข้อมูล (Big Data) ที่มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และสามารถเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วนและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๑๐.๕ เน้นการสร้างเอกภาพในการบังคับบัญชา และมีการทำงานเป็นทีม (Team Work)

๑๐.๖ แปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการ ขับเคลื่อน ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

๑๐.๗ แสวงหาความร่วมมือกับไตรภาคี ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และบูรณาการการทำงานร่วมกันตามแนวทางประชารัฐ

๑๐.๘ บุคลากรทุกคนต้องยึดหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการ มีความเชื่อมั่น ศรัทธา และอุทิศตนในการทำงานเพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนในชาติ

๑๐.๙ ใช้การประชาสัมพันธ์ และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation: IO) ในทุกขั้นตอนเพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจภายในองค์กร สาธารณชน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

Infographic

นโยบายเน้นหนักของกระทรวงแรงงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

3A

13

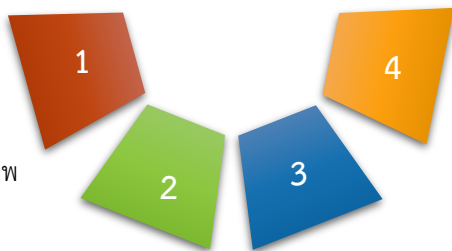
นโยบายเน้นหนักของกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based)

นโยบายระดับพื้นที่ (Area Based)

แรงงานจังหวัดเป็นตัวแทนของกระทรวงในภูมิภาคในการขับเคลื่อนนโยบายระดับพื้นที่อย่างเป็นเอกภาพ

แรงงานจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน และภาคีเครือข่าย

แรงงานจังหวัดเป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานในการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในลักษณะแผนเดียว (One Plan)

นโยบายบริหารการพัฒนา (Administration Based)

"แรงงานที่มีศักยภาพสูงและคุณภาพชีวิตที่ดี
ย่อมนำประเทศชาติไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

